

Тёгерек стол

Концепцияны дурус көргендиле

КЪМР-ни Жамауат палатасы Къабарты-Малкъар Республиканы Миллет политиканы концепцияны проектн сазганди. «Тёгерек столга» къатышхана республиканы башчысы Арсен Каноковну алай документ къабыл этилирине юсюнден башламчылыгын къыбыл көргендиле. Ол бизни жерибиде мамарлык, келмешюну болуруна, тохташырына себеплик этердик, дегендида. Ушакъга къатышханланы айтханларына кёре, проекте миллет культураны сакълар эм айнылар, билим берюне эм юретиуню системасын модернизациялар, право эм ырыскы онгла къурауға бурулган мағаналы болула бардыла. «Шувюлюкню бла бирликни юсо бла жетиширге болупкду, республиканы халкыларыны, аны хар адымны политика, социално-экономика, миллет-культура праволарын

жалчатууға, Россейни болулуранда ала ны огларын, - деп айттылганди «Тёгерек столу» резолюциясында. Сазигде болсун, Концепцияны озгозуге битеу халкъ къатышыр ючюн, ол республиканы башчысы сайтында басмаланганди. Аны озкуп, хар адам кесини оюмун айткъа эм предложение берирге болупкду. «Биз бу жерде бирге жашаркъбыз, алайды да, Къабарты-Малкъарны битеу халкъына бирча мағаналы документни - Къабарты-Малкъар Республиканы Миллет политиканы концепцияны - жарадырыуну бирден къолға аласкъ то болупкду», - деп, Президент республикада жашагъанлагъа чакъырду этгенди.

Ратмир КОЦЕВ
КЪМР-ни Президентини бла Правительствоу пресс-службасы.

ЫСПАС

Ол кюнде мени эсимден кетмезле

Бу кюнде Къазахстан Республиканы Павлодар шахарында жашагъан, къабарты-малкъар эм къарачай-черкес миллет-культура араны правленияны председатели Байрамкуланы Мариндан КЪМР-ни Президентни А.Б.Каноковну аты бла письму келгенди. Анда келгенди: «Къабарты-Малкъарны Къырдалыгъы 90-жыллыгъа байрамланган кюнде мени сизни республикагъа къатышып айнуаунда къыйал бийликке жетишеген кеси къозом бла кёрюм, бу жомакълы жерде халкъла улпу шувюлюкда жашагъанларына азат болдум. Аз заманыныкны ичинде мен

кёл сейр затла кёрип куууандым. Аны ючюн Сизге улпууластыр этемен. КЪМР-ни Жамауатюне эм жамауат бригиулени ишери жаны бла министрствосу мени ючюн таз жоурекден къайгырып, кёлюмо кёрюргенди, жуурну солгоула онгла къурагъанди. Ата-бабаларымды тауагъанларымды озган кюнерим мени мындан ары ёмюрюнде эсимде калыкъдыла. Хурметли Арсен Баширович, узакъ ёмюрю, насып юлгюлю болуругузу, Сизни башчылыгында республиканы халкыны жашауу жашарнык бол союме».

КЪМР-ни Президентини бла Правительствоу пресс-службасы.

Кёрмюч

Качествулу продукция эм инвестиция проектле

Къабарты-Малкъарны агро-промышленный комплексини жыйырма эки предпритиясы, оларда эки илму-излем институт, Россейни «Золотагъа оевень - 2011» деген ючюмюч агропромышленный кёрмючюне къатышырыла. Дагъыда алимлерини, буюмлюсю эм бурлукъли инвестиция проектлерин эм ала ны макетлерин кёргозторге план барды. Кёрмючю иши программасын агропромышленный комплексини кёрмючюне бакъа воспраларына туюшылганда къурагъанди. 10-дан артыкъ иш, ол санда конференцияла, «Тёгерек столла», Россейни эм таш къаралты специалист мастер-классла къоргозюрюкле, иши семинарла бардырылганди. Республиканы предпритиялары конкурс программасы да къатышырылганди. Ара шахарга барлыкъ делегациягъа зап молк министр Альберт Каздовкы башчылыгъа этердик.

Конференцияны кёрючторге ары КЪМР-ни Президентни Арсен Каноков, спорт, туризм эм куроорла министри Аслан Араунов, Олимпиглада оюналаны чемпионлары Мурат Карданов бла Асланбек Хуштов, Африньде бла Пажкиде болган Олимпиглада оюналаны призёру Аккайлан Хажо-Мурат эм башка белгилли спортчуларыбыз барлыкъдыла. Фестивальгъа СКФО-ну субъектерини командалары къатышдыла. Ол халкъыны миллет спорт терселери сакълар, шувюлюкню колер мурад бла бардырылды. Анда халкъларда Россияни Спорт, туризм эм жаш тёлё политика министрствосуна майдаллары, букюрлары, дипломлары бла эм коммерциялы болганди. «XXI Кызыл Олимпиглада оюналгъа эм 2014 жылда Сочиде бардырылгъа XI Кызыл паралимпиглада оюналгъа хазырлауучу автоном организацияны аны саугъалары бла саугъаланырыкъдыла.

Бизни корр.

Жазылуу-2012

Хурметли окъуучула!

2012 жылны биринчи жарымына жазылуу кампания андан ары бардырылады. Сиз «Заман» газетте связны къайсы почта ёлюмуоюнде да жазылыгъа болупкъусу. Жазылууна багысы тюрленмегенди, алгъыннгылай къагытанды - 356 сом 10 капек. Бизни индексибиз - 51532

«ЕДИНАЯ РОССИЯНЫ» СЪЕЗДИНЕ КЪАТЫШХАНЛАНЫ ОЮМЛАРЫ

Къыралаыбызны айнытыуну стратегиялы жоллары тохташырылгъандыла

Къабарты-Малкъардан «Единая Россия» политика партияны XIII-чи съездине къатышханди делегата пресс-конференция бардырылганди. Журналисттерге тийешюле персонулар регион ёлюмюно политсоветини секретары Руслан Жанимов, Проходный шахарны мэри Юлия Пархоменко эмд. Курор-Кавказ регионла аралык распределительный сетевой компанияны генеральный директоруну орунбасары - КЪМР-ни Парламентни депутаты Геккилыны Зауур къатышханди.

Биринчиден, ата съездине юсюнде кеслерини оюмларын билдиргендиле. Руслан Жанимов бу жол ол аны алдадагыладан эчки болганын чертгенди. Анга партияны келечилери бла бирге Халкъ фронтну членлери да чакъыртылгандыла. Ала «Кърал Думагъа айлывула алты программаны жарадырыугъа да тири къатышхан эдиле. «Ол а Россейни халкъын биркидирир мурад бла этилгенди», - дегенди Руслан Мухамедович. Башка эчкила - съездине аны алдыда битеу субъектледе да парламентле бардырылгандыла, алай федеральный тюрлюле кирал эчкенди. «Анда сегиз минден аспган жанта адам бардыла - аспган партия

Солдан онгга. Геккилыны Зауур, Руслан Жанимов, Юлия Пархоменко.

ише къатышмагъанла, ол угъай, «Единая Россиягъа» кирмегенле да», - дегенди. Съездине биринчи кюнде делегата алты секциягъа келешин ишлегенди, ол санда «Жангы экономика», «Граждан общество: партнёрство эм бирлик», «Халкъ коррупциягъа къажоу», «ЖХХ: ай-

нытыуну амаллары» эм башхала. Пленар жыйылууда уа Кърал Думагъа айывулагъа кандидаттаны Федеральный тюрлюсю эмда Халкъ программасын сазганди. Аланы юсюнде докладды Борис Грызлов этгенди.

Ахыры 2-чи бетге.

КОНФЕРЕНЦИЯ

Инновацияла уста кадрланы излейдиле

КЪМР-де бизнес-инкубатору мескъымда, жаш тёлё инновация предпритиялары эмд. жерлеп-ниси, конференция болганди. Республикада Предпритиялыгъа буюлукъу иши араны башчысы Альберт Кильчюк мында инновация проектлени айнытыуга улпу се бурлугъан чертгенди. Ол ишни тамамлар ючюн а, тийишли кадрланы хазырлауға керекди. Аны бла байламлы бийлик берген окую юйле бла жетишмеле тохташырылганди.

Инновациялы бизнес проектлени хазырлап, аланы юсюнде предпритимателство иши къурагъа иги кесек заман кетердик. Къабарты-Малкъар ала ны жашауда бардырган тёрт регионна барыла керик. Анга къатышыра отузу жылдан абадан болмагъан къыркъ бес жаш бизнесмен, студентле эм аспирантла сайланган эдиле. Бир неча айны ала предпритимателствону жорукларына юйренгендиле. Отузусу сертификатла

алгъандыла, онбеш адам а республиканы предпритияларында эчкилыкъ стажировканы өтгендиле. Бизнесини къураура, анга башчылыкъ туюде, керекли байламлыкъны тохташырыуга кеслерин практикада сынагандыла эм эчки ишлерин ачуу бла байламлы планларын жарадырылгандыла» - деп билдиргенди Альберт Исаевич.

Къабарты-Малкъарны Правительствоу башчысыны орунбасары Уналаны Казим инновацияны айнытыуга бла байламлы республикада талай мадар этилди, дегенди. Алай илму-техника, саям-конструктор, техника жаны бла къорычананы бир кесеклерин тёлёно юсо бла гичте эм орталкъ предпритияларыны итимиюклерин ёдюрюмю КЪМР-ни Правительствоу берген этгенди.

Анда сора да, бизнес-инкубаторда юреттилуу производствонно-инновация аралла къурагъандыла. КЪМР-ну инженер-техника факультетини бла дизайн колледжнини студентлерини курсла бардырылганди. Бу сферада билим берю учурда ишлене ишлери тамамлар республиканы Прави-

тельствоунда Координация эм жаш атилени советлери бардыла. Республикада предпритимателство болупкъу не халда этилгени юсюнде КЪМР-ни экономика эм сатуу-алуу министрini орунбасары Мурат Кересов билдиргенди.

Бизде отуз жылдан абадан болмаганла кеслерини проектлерин жашауда бардырыча юч жоюз минг сом грант алалыкъдыла. Аны ючюн райолада бла шахарлада жаш предпритимателство конкурсла къурадыла. Дагъыда банда кредит берген заманда болушкъа этилди. Къабарты хазырлууну юсюнде айтханды уа, тохташырылган келешимге кёре, жаш адамланы инновация сферада менеджментке юйретген вузлагъа окуюгъа мейбиз, деп билдиргенди ол.

Жыйылуу ахырында Альберт Кильчюк Сугейман Мишхожеге бла Кантемир Татарова 75 мингешер сом грантла бергенди. Созайланы Джамиланы, Темужоланы Маликаны, Светлана Гужюкованы проектерини да бийик багъа бийиктенди.

КУЛЪНАЛЫНЫ Зуьфия

ФЕСТИВАЛЬ

Хорларгъа кёлленипдиле

Къабарты-Малкъар 30-чу сентябрден 2-чи октябрьге дери Черкесск шахарда бардырылды. Дагъыда алимлерини, буюмлюсю эм бурлукъли инвестиция проектлерин эм ала ны макетлерин кёргозторге план барды. Кёрмючю иши программасын агропромышленный комплексини кёрмючюне бакъа воспраларына туюшылганда къурагъанди. 10-дан артыкъ иш, ол санда конференцияла, «Тёгерек столла», Россейни эм таш къаралты специалист мастер-классла къоргозюрюкле, иши семинарла бардырылганди. Республиканы предпритиялары конкурс программасы да къатышырылганди. Ара шахарга барлыкъ делегациягъа зап молк министр Альберт Каздовкы башчылыгъа этердик.

Конференцияны кёрючторге ары КЪМР-ни Президентни Арсен Каноков, спорт, туризм эм куроорла министри Аслан Араунов, Олимпиглада оюналаны чемпионлары Мурат Карданов бла Асланбек Хуштов, Африньде бла Пажкиде болган Олимпиглада оюналаны призёру Аккайлан Хажо-Мурат эм башка белгилли спортчуларыбыз барлыкъдыла. Фестивальгъа СКФО-ну субъектерини командалары къатышдыла. Ол халкъыны миллет спорт терселери сакълар, шувюлюкню колер мурад бла бардырылды. Анда халкъларда Россияни Спорт, туризм эм жаш тёлё политика министрствосуна майдаллары, букюрлары, дипломлары бла эм коммерциялы болганди. «XXI Кызыл Олимпиглада оюналгъа эм 2014 жылда Сочиде бардырылгъа XI Кызыл паралимпиглада оюналгъа хазырлауучу автоном организацияны аны саугъалары бла саугъаланырыкъдыла.

Светлана ГАУНОВА, КЪМР-ни Спорт, туризм эм куроорла министрствосу пресс-секретары.

Малчылыкъ

Бара-бара тюзелген къошда

Озган ёмюрюно 80-чи жылларнда Урван районю Эски Черкес элиндеги Совет Аскер аты колхозу мал комплексини фермалары жетишилди ишлеп тургандыла. Мында ийнекени саууу, малпыла суу ичириу, багъшун тазалауу механизмни кочлери бла бардырылгандыла. Арбазда уа мал ашла сакълауучу чар керекли затта да бар эдиле. Алай барызында белгилли кезуиуе, башха молкочкна, ол да чачылды, мал комплекси да атылгъанлай къадыла, ол тоузрайды, оюлур чекге да жете кеткенди.

Бир неча жыл мындан алайда чекленген жуупалыгы болганди «Таурус» общество комплексини кесине алады эм анда ишлегенде аны жанында къурап башлагъанларында, андан маганна чыгар деп хазна киши ийнекени мадар. Болсада фирманы коллективни аны директору Борис Маховну башчылыгында мекамландан бирине туюбюнде башына дери тынгылыр жонгун этил чыгъды.

Бек алгъа анда 58 тууарны семиртити башлайдыла. Кызын эди биринчи кезуиуе мында урунган 6-7 адамга. Болсада тёмюмлюк, ишени сюймеклик, ише ие невен къырау къыскы заманы ичинде хайыр келтирил башлайдыла, ышангылы ма аш бара да къуралады. «Къош да бара-бара тюзелди» деген нарт сёзлени кертиги мында шарт кёриуегенди. Бусагъатда компексе 800 тууар семирттиле турла, алагъа жый-

ырма юч специалист къарайдыла, кеслери да бу жериледиле-Эски Черкеден.

Предпритияны директору айтханди кёре, мал ашла хазырларгъа жерлери болмагъанлары себепли ала эыбыр эм татымлы мал ашланы, мал ашылыкъ мизеуню заманында жетер чакълы бир сатып алып сакълайдыла. Ветеринар жаны бла да иш мында иги къурады.

Кысыкъа айтханда, «Таурус» шендого коллективни танг эртен башлап ингир къарангысына дери аймай ишлейди. Нек дегенде адамла кыралды, туурагъа тынгылы къаралды, алагъа иги багыылды, ишден бир тюрлю маганна чыкмазлыгыны. Аланы айлыкъларыны ёлмеи уа он минг сомгъа жууукуду, ашлары-суулары хакъсыды.

Фирманы директору Борис Махов предпритияда махтаулу ишлегендери атларын сакъыны болмагъанды. Ала Амир Карданов, Аслан Иванов, Хасанби Дуванов, Хасан эм Тимур Альборова, Валерий Артабев, кырныдарша Ислам бла Мурат Маировла эм башхалдыла. Дагъыда Сохроковла - механизатор Станислав, водитель Лион, электр Мурат - предпритияны биринчи къурауучу коюден бери бек ашыкъ кёрюмлю болдуруу урунадыла. Предпритияны уа кесини ашы муратлары кёлдиле. Аладан бири - комплексини тийрешинде эт жарадырыучу цех ачъду.

ЗУБЕЙР УЛУ Х.

Жангылыкълар

Кенгеш Сорууларына - тынгылы жууапла

Россейни билим беруиун модернизациялау программасын жашауда бардырууну бир неча жолу барды. Аладан бири - ырыскы бла жалчугъду. Бу кюнде Тирнеуауну бешинчи номерли гимназиясыны конференцияланды кенгеш бардырылганды. Аны ишине КЪМР-ни Билим беруи эм илму министрствосууну экономика ёлюмюно таматасы Ирина Гужева, Эбурс району администрациясыны башчысы орунбасары Жаппулан Руслан эм бу районю билим беруи управленийыны башчысы Моллаланы Сюлемэн къатышхандыла.

Иценгени болуу - жыйылгъанлы документация эм шендого болула бла шагъарелендируу болганды. Ирина Гужева устанланы, ол санда садиклени юйретчилерини, иш халкънын тергеуде тюрленюуну аныгъатханды. Андан сора да, сёз са сабий жорюген шокъланы, озулгъан конюню къауумларында ишлеп, шокълунаны бла садиклеге жорюгенлени жылы аш бла жалчугътууну оюсонден барганды. Окую учурда денгиланы директорлары педагогаланы араларында ырыскыны юлешуу бла байламлы воспраланы тынгылы аныгълтырыгъа бурулганды.

Устанланы усталыкъларны ёдюрюмюне жаны модельлерини оюсонден да айттылганды. Педагог иш хакъы аны билимине, сабийлени окуугугъа эм юйретме салган шагъарына кёре болуугъа тийишлиди.

ТЕМИРЛАНЫ Анатолий.

Жетишм Таулу кызы - Къазахстанны чемпионкасы

Къазахстанда жашаган гимнастка Жаболаны Жаннет бла биз сизни бир къурууну жаш мында алгъа танышдырган эдик. Ол заманда таулу къызчыкъ художество олу болуу тийишлиди. Спортну устаны кандидат эди. Андан бери уа ол нормативни да тоетди, спортта туюк атылама этилгенди.

Тюрлю-тюрлю даражалы иришюле къатыша, ашыкъ кёрюмлю болуу келди. Быйыл а 14-жыллыкъ къызчыкъ Къазахстанны биринчилигине къатышып, чемпион ата тийишли болганди. Кесини жетишилми бла халкыны аты айтылганды, жууукъларын-ахуларын да къуандырылганды.

Июль айы уа жаш гимнастка Сеулда Азия къырлаланы халкъла аралы турнирлерине барганды. Андан да ол жетишилди болуп къайтханды. Ол иришюленде сора уа Жаннет мында жууукъларында къонокъа болганды. Ата-бабаларыны жерин ол бек жаратадыла. Кете туюр а: «Мен улпу болсам, жашаргъа бери келликме», - дегенди. Жууукъ заманда Жаннет бизни жангы жетишилми бла къуандырылына ийнабоз. Буюнлюкнде аны олимпигда резервни Астана шахардагы интернет-школуну сайлагъандыла. Энди таулу къызчыкъ Къазахстанны Олимпигда оюналда сыйын къорууларгъа болупкъланы саньдыды.

МАХИЛАНЫ Азия.

Производство Сурам ассортиментни кенгертеди

Чекленген жуупалыгы болганди «Каббалгипсо» производствонно жаны объектлерин ишлеп башлагъанды. Заводуны планы - къызылгъан продукцияны ассортиментни кенгертеди. Ол муратта юч щекни эм ташланы уауыкъларуу участкасы бла жерлерини ачуу жаны бла къурулушлары бардырыла турардыла.

Производствонно жаны бла директор, проектни таматасыны заместили Тохаланы Хысай айтханди кёре, жангы къурулушлары хайырланганды 2012 жылны биринчи кварталында берирге деп тохтадырылганды. Алгъынгы къабыргъа плиталаны къалангыкълары 80-миллиметрликке болуп тургъан эседе, анда уа 100 миллиметр къалангыкълары болганла чыгарылыкъдыла. Андан сора да, предпритияны кол эм машина кюч бла жабыйшырыла болупкъу штуктура къатышланы, гипс панельлени, изделенилени жабыйшырыгъа гипс кельдини, шпаклевканы эм башха къурулуш материаланы чыгарылыгъа планы барды. Дунияда болмагъанла жангы технология да хайырлангылыкълар мында. Битеу ол затландан сора предпрития сатуу-алуу рыногуда конкурциягъа бек чыдамлы болуп кираллыкълары. «Каббалгипсо» кесини сывысу - гипс ташы болганди Россейде бек аз предпритияладан бириди. Ол Бедик эдилди. Буюнлюкнде аны запаслары, тергеулерге кёре, 25 миллион тоннады. Жангы кючле да къошулуу, завод туюсунай ишлеп башлал, анда жылгъа бес жоюз тоннагъа дери алып таш керек болупкду. Алай бла запас алыу андан бек жылгъа жетерикдиди. Алай аланы дагыда ишлеп ан ары бардырылганды.

Алиса Тарья.

Эбурс району администрациясыны пресс-службасы.

Студент бириуге къошулуу	Прага - тойланы шахары	Къайсын эмда Къыргызстан	Назму салам
2 бет	3 бет	3 бет	4 бет

Кыралыбызны айнытууну стратегиялы жоллары тохташдырылгандыла

Ахьры. Алы 1-чи беттеди.
Алай, Руслан Мухамедови оюм этгенден, сьездин экинчи кюнине болгонда магыналы болгандын. Анда келер жыл Россияни президентин айтырмакча «Едина Россия» атындагы иштин кандидатурыга кергозотулгону белгиленип бурганды. «Бу вопрос россияликтерге, экспертерге деп бек кыйгай этпери эди. Президентин бля премьер-министри араларында келишимлик барды деген халпар этпорок болганынын барыбыз да кердок. Сьездин экинчи кюнине кыралынын башчылары бир ниетли болгандарын ачыклагандын», - дегенди Жаномов.

«Юлия Пархомовна эки сьездин биринчи кюнине эки секцияны иштине кьатышканын айтканды: «ЖОХ айтылуучулардын эмда «Жаңы экономика». «Анда проблемалыны ислеринден региондан келген делегата ачык айтырмакча эркин эдиле. Тобешуеи жаланда селешуелне бля чектенип кьалмаганында, ол неда бу проблеманы толукрак тинтип мурат бля комиссияга да кууралгандын», - дегенди.

Журналистле Кьабарты-Малкьардан Кьырал Думага кимле кьошулурга болукчларынын соргоандын. Гекьяланы Заур билдиргендей, «Едина Россия» федеральный тизмесине КьМР-ни Президентин Арун Канокон, Кьырал Думаны депутатлары Аралиби Шагошев, Юрий Васильев эмда Гекьяланы Заур киргенде. КИПР-ни тизмесине КьМР-ни элмюк министри - предприниматель Анатолий Бикров кьошулганын, ол Кьабарты-Малкьардан эм Кьарабай-Черкесден кергозтолгөндин. «Справедливая Россия» партияны тизмесинде КьМР-ни Парламентини депутаты Хамид Башоров барды. «Россельхозбанки» КьМР-де регион бляомоню башчысы Мухамед Тлеухов а «Правое делопартияны тизмесине кийиргендин. «Биртеу кандидатта да даракталган улуп болган, сыйларын жьорюген адамдыла. Биз барыбыз да бирги, республиканы атында селешкирибиз», - дегенди Гекжи ул.

Журналистле Хальс программа асыры улуп болганын белгилеп, анда жумушаш жашауда кьалаты мамланырыкларынын билгире оюнгенде. Руслан Жаномов айтыгандай, анда кьыралдын болганын проблемала кьошулгандын. Бизни республиканы а юч минден аслам предлождение киргенди. «Биз аланы республикалы, жер-жерли организациаларыбыз бля бирге тамамларга керекбиз», - дегенди.

Делегата журналистлени башха сорурларына да бергендеи ле жууала. Эсигизге салыйкы, «Едина Россия» сьезди Москвада 23-ию-24-ию сентябрьда болганды. Ангы кьыралын Биртеу регионларындын 13 мингге жууук адам кьатышкандыла. Кьабарты-Малкьардан жыйылгыча 12 делегат баргандын, ол санда КьМР-ни Президентин Арун Канокон, КьМР-ни Парламентини спикери Чеченяланы Анур эм башкала.

ТИКАЛАНЫ Фатима

БАЙРАМ

Студент биригуге кьошулуу

Жылдан-жылга бизни университетинде отуруу тереле ку ала барыдыла. Анлардан бири - биринчи курсун студентини кьондо. Быйыл да КьМР-и бу байрамны озгон геурюге кой бардырды.

«Сиз бу юч-тэрт айлыктын ичинде студент деген не болганын, кьайры киргендигини, университетте окуу процесс кьылай куралганын да эсепле башлаганын, сьез бекти, Мен а барыбыз да жетиштели, насылып болуругузуз»

Ректор Барасби Карамурзов студент билетте кьол салады.

Кьырал концерт залга профессор, преподавательле, окуучула эм башкала жыйылган эдиле. Бек алга студентлени гимни согуулганды, ала анга эрге туруп тынгалгандын. Визу юсондон видеорликке кьарагандын.

«Оломхоняланы Кьайсын жьордыды» Юч сьоме. Бизде билим алырмагы ичингенеге бир жерледен бек болмаган ахшы онгла куралгандын. Аны себепти сиз окуучу-улуну бошоганын кьондо кескинни тышынды, башха вузуда окуганын кьатында тынгылы спецалистле болганыгызын ачыкларсыз деп ышанам. Алайды да, отуругу кьондо кьошулуугу Кьабарты-Малкьар кьырал университетини улуп юйорюне», - дегенди.

Биринчи курсуну окуучулары ахшы терелге кертиби болгун айт этгендеринден сора Барасби Сулейманови экинчи билетте кьол салгып, ала барысы да студентте алынганларына дагыды бир керге шактылагы этгенди: «Жашуугузуз алыны барган кезинде керекиси залга агандын, экиди керекисине болгычакыны анылап, ол насыны башгычыга жаратсагы, биз, тамата тейлю, ма ол заманда чекиси куууанырлыкбыз», - деп кьохшанды ректор. Жашданы бля кьыралы студентте алынганлары бля КьМР-и

уганлары кьатында тынгылы спецалистле болганыгызын ачыкларсыз деп ышанам. Алайды да, отуругу кьондо кьошулуугу Кьабарты-Малкьар кьырал университетини улуп юйорюне», - дегенди.

Холмхоняланы Кьайсын жьордыды

Юч сьоме. Бизде билим алырмагы ичингенеге бир жерледен бек болмаган ахшы онгла куралгандын. Аны себепти сиз окуучу-улуну бошоганын кьондо кескинни тышынды, башха вузуда окуганын кьатында тынгылы спецалистле болганыгызын ачыкларсыз деп ышанам. Алайды да, отуругу кьондо кьошулуугу Кьабарты-Малкьар кьырал университетини улуп юйорюне», - дегенди.

Биринчи курсуну окуучулары ахшы терелге кертиби болгун айт этгендеринден сора Барасби Сулейманови экинчи билетте кьол салгып, ала барысы да студентте алынганларына дагыды бир керге шактылагы этгенди: «Жашуугузуз алыны барган кезинде керекиси залга агандын, экиди керекисине болгычакыны анылап, ол насыны башгычыга жаратсагы, биз, тамата тейлю, ма ол заманда чекиси куууанырлыкбыз», - деп кьохшанды ректор. Жашданы бля кьыралы студентте алынганлары бля КьМР-и

уганлары кьатында тынгылы спецалистле болганыгызын ачыкларсыз деп ышанам. Алайды да, отуругу кьондо кьошулуугу Кьабарты-Малкьар кьырал университетини улуп юйорюне», - дегенди.

АЛГЫШЛАП АШЫРЫУ

Сайлаган усталыкларына кертичи болурга айтхандыла

Тонене КьМР-де МВД-ни оюучулары ич ише оргналыны вузуларыны ыткусикер - полицияны элдэ ишлен бошоганын жады адмла бля кенгеш-семинар бардыргандын. Анга 50-ден аслам жаш полицияны чакырылгандын.

Выткусикерле алгышларга КьМР-де ич ише министр Сергей Васильев, МВД-ни жамат советини келечиси Туменяны Мурадин, ич ише оргналыны ветеранлары советини башчысы Борис Думчев. Ич ише министровну бляомкерины таматары да келген эдиле.

Жаши коллагалары алгышыл, Сергей Васильев окуучуну кезинде алган билгилерин жашауда тоо хайларды, амангыч кьалыккыла, экстремизме кыакуу керешде улуп жетишимле дурдурга чакыргандын. Дагыды ол бюююндөгү ич ише оргналында реформа бардырылганын белгилеп, полицияны кьалыккыла жьорча борчла салынганларын эмда улуп полномочиялы берилгендени эсгертенди.

Болсада жаш спецалистле жунуммагыналы, ишлерин тишисинче бардырыгана онгла куралгандын. «Сиз полиция келген биринчи кюнине окуу жууулы борчланы толтуркусуз - адамланы эркинликени кьоруулар, право нызамны сакларга борчлуусуз. Алай сиз бек алга адамыла бля ишлеринизни унумагызы», - дегенди.

«Жаши коллагалары алгышыл, Сергей Васильев окуучуну кезинде алган билгилерин жашауда тоо хайларды, амангыч кьалыккыла, экстремизме кыакуу керешде улуп жетишимле дурдурга чакыргандын. Дагыды ол бюююндөгү ич ише оргналында реформа бардырылганын белгилеп, полицияны кьалыккыла жьорча борчла салынганларын эмда улуп полномочиялы берилгендени эсгертенди.

Болсада жаш спецалистле жунуммагыналы, ишлерин тишисинче бардырыгана онгла куралгандын. «Сиз полиция келген биринчи кюнине окуу жууулы борчланы толтуркусуз - адамланы эркинликени кьоруулар, право нызамны сакларга борчлуусуз. Алай сиз бек алга адамыла бля ишлеринизни унумагызы», - дегенди.

«Жаши коллагалары алгышыл, Сергей Васильев окуучуну кезинде алган билгилерин жашауда тоо хайларды, амангыч кьалыккыла, экстремизме кыакуу керешде улуп жетишимле дурдурга чакыргандын. Дагыды ол бюююндөгү ич ише оргналында реформа бардырылганын белгилеп, полицияны кьалыккыла жьорча борчла салынганларын эмда улуп полномочиялы берилгендени эсгертенди.

Болсада жаш спецалистле жунуммагыналы, ишлерин тишисинче бардырыгана онгла куралгандын. «Сиз полиция келген биринчи кюнине окуу жууулы борчланы толтуркусуз - адамланы эркинликени кьоруулар, право нызамны сакларга борчлуусуз. Алай сиз бек алга адамыла бля ишлеринизни унумагызы», - дегенди.

«Жаши коллагалары алгышыл, Сергей Васильев окуучуну кезинде алган билгилерин жашауда тоо хайларды, амангыч кьалыккыла, экстремизме кыакуу керешде улуп жетишимле дурдурга чакыргандын. Дагыды ол бюююндөгү ич ише оргналында реформа бардырылганын белгилеп, полицияны кьалыккыла жьорча борчла салынганларын эмда улуп полномочиялы берилгендени эсгертенди.

Болсада жаш спецалистле жунуммагыналы, ишлерин тишисинче бардырыгана онгла куралгандын. «Сиз полиция келген биринчи кюнине окуу жууулы борчланы толтуркусуз - адамланы эркинликени кьоруулар, право нызамны сакларга борчлуусуз. Алай сиз бек алга адамыла бля ишлеринизни унумагызы», - дегенди.

«Жаши коллагалары алгышыл, Сергей Васильев окуучуну кезинде алган билгилерин жашауда тоо хайларды, амангыч кьалыккыла, экстремизме кыакуу керешде улуп жетишимле дурдурга чакыргандын. Дагыды ол бюююндөгү ич ише оргналында реформа бардырылганын белгилеп, полицияны кьалыккыла жьорча борчла салынганларын эмда улуп полномочиялы берилгендени эсгертенди.

Болсада жаш спецалистле жунуммагыналы, ишлерин тишисинче бардырыгана онгла куралгандын. «Сиз полиция келген биринчи кюнине окуу жууулы борчланы толтуркусуз - адамланы эркинликени кьоруулар, право нызамны сакларга борчлуусуз. Алай сиз бек алга адамыла бля ишлеринизни унумагызы», - дегенди.

«Жаши коллагалары алгышыл, Сергей Васильев окуучуну кезинде алган билгилерин жашауда тоо хайларды, амангыч кьалыккыла, экстремизме кыакуу керешде улуп жетишимле дурдурга чакыргандын. Дагыды ол бюююндөгү ич ише оргналында реформа бардырылганын белгилеп, полицияны кьалыккыла жьорча борчла салынганларын эмда улуп полномочиялы берилгендени эсгертенди.

Болсада жаш спецалистле жунуммагыналы, ишлерин тишисинче бардырыгана онгла куралгандын. «Сиз полиция келген биринчи кюнине окуу жууулы борчланы толтуркусуз - адамланы эркинликени кьоруулар, право нызамны сакларга борчлуусуз. Алай сиз бек алга адамыла бля ишлеринизни унумагызы», - дегенди.

«Жаши коллагалары алгышыл, Сергей Васильев окуучуну кезинде алган билгилерин жашауда тоо хайларды, амангыч кьалыккыла, экстремизме кыакуу керешде улуп жетишимле дурдурга чакыргандын. Дагыды ол бюююндөгү ич ише оргналында реформа бардырылганын белгилеп, полицияны кьалыккыла жьорча борчла салынганларын эмда улуп полномочиялы берилгендени эсгертенди.

Болсада жаш спецалистле жунуммагыналы, ишлерин тишисинче бардырыгана онгла куралгандын. «Сиз полиция келген биринчи кюнине окуу жууулы борчланы толтуркусуз - адамланы эркинликени кьоруулар, право нызамны сакларга борчлуусуз. Алай сиз бек алга адамыла бля ишлеринизни унумагызы», - дегенди.

Законопроект

«Россий Федерацияны ич ишлерини оргналында кьулукк этюну юсонден» законопроектин, анга Кьырал Думага Россияни Президентин Дмитрий Медведев бергенди. Правулу статусу, полиция ведомствону кьулуккчларыны ишлеулеринде кьаланы торнениуле болукчларыны юсонден сорулуга статус-секретери, Россияни ич ише министри орубасары полковник генерал-майору Сергей Булавин жууула береди.

Полияны кьулукчуларыны статуслары торленирге ушайды

«Службаны юсонден законопроект кьыбылгытисе, МВД-де реформа этюну законодательстволуу ишлерге бошалады. «Хуу, бу тарту ак кьыбылгытисе юч кюнине керди. «Полицияны юсонден» эм Россия Федерацияны ишлерини оргналында кьулукчуларыны социальный гарантларыны юслеринден законна бля бирге Ич ише министровну системанын жаньтыргана онг белгилени баш кьулукч болуулары. Законопроект РФ-ни Баш Совети 1992 жылда 23-ию декабрде кьыбылгытисе ахшы бля олуугу турду. Полицияда ишленген кьулукчу болчлары толтурган заманда жалаанда тьозондугу кьулукч болчорине эм башчыларына бошонады.

«Ол принципте кьылай болууду бугуруудула. «Законопроект былай затны изледди: тохташдырылган болула тьотурлуугула тийишдиле. Полицияны закону иштине федеральный закон бля эркинлик берилген оючундан башха бир киши да кьатышырга эркин тьотурдо. Полицияда ишленген кьулукчу болчлары толтурган заманда жалаанда тьозондугу кьулукч болчорине эм башчыларына бошонады.

Полицияда кьулукч эттенне келерини оючунулар берген, федеральный законна кьыакуу келишимден бугуруудула эм бугуруудула тьотургура бурчундула. Полицияны башха адаманы эм граждандыны парлараны эм эркинликери неч кьалы туруп федеральный закон бля тьотургура эркин тьотурдо. Ол торлю ич а конституцияны кьорулууну саклагана тошкен заманда башха адамланы саукьуларын ишлерини ишлерге шарт белгиленигенди эм кьыралны кьорькьулуктулуну жалчьтырга керек болган заманда да этпери.

«Ич ише оргналында ишлеу фьорулени кьырай кьулукчга саналыкмы?» «Хуу, ол кеси да законопроектин бек магыналы жаньтылгыды. Бу торлю жагы болуучу-полициячы башча тарпалда эркин болчорине юслеринден эм анга этре жарамгаган ишлеринде документде тынгылы айтылгынды. Служба жаны бля нызамны саклауу бошоганы шарт белгиленигенди. Ич ише оргналыны оючулары келерини дисциплинарный право жаны бля кьорилгенди. Ич ише оргналыны кьулукч болчорине эм башчыларына бошонады.

«Эркинликчакыла законна полицияны ишден чьыгаруу процедурасын юсонден бир зат айтылгандын? Бюююндөгү ахшы бля блямамыллы воспрос кьилени жьорыдыла. «Хуу, законопроектте контрактны тохташуу неда аны бугуруу эмда кьулукчулуны ишден чьыгаруучу жуууларыны улуп тьотурткы бардыла. Ол заттаны барсыны да юслеринден 21-чи - 23-ию статьяда да толу халар айтылды.

«Кьауга болган жерледе кьыбылгытисе, анга законопроект юсонден не айтылды?» «Ол башчине статьяда эчки болуудула кьулукк этюну юсонден эркинлик берилгенди. Анга кьулукч болуучуларга акжне неда бек кьыбылгытисе операция, аскер саугу хайырланылы бардырылганын кьыбылгытисе, ала анга эркинлик берилгенди. Анга кьулукч болуучуларга акжне неда бек кьыбылгытисе операция, аскер саугу хайырланылы бардырылганын кьыбылгытисе, ала анга эркинлик берилгенди.

«Служба жаны бля праву халында мурадарлардан эмгирчилик юслеринден да айтылгандын. Бек алга бир таматага боюууну эм субординацияны саклауучу кьыбылгытисе, ала анга эркинлик берилгенди. Анга кьулукч болуучуларга акжне неда бек кьыбылгытисе операция, аскер саугу хайырланылы бардырылганын кьыбылгытисе, ала анга эркинлик берилгенди.

«Законопроектте полициячыны кьулукч этпери бля байламлы эчки болупланы, принциплен юслеринден айтылгы эчки?» «Служба жаны бля праву халында мурадарлардан эмгирчилик юслеринден да айтылгандын. Бек алга бир таматага боюууну эм субординацияны саклауучу кьыбылгытисе, ала анга эркинлик берилгенди. Анга кьулукч болуучуларга акжне неда бек кьыбылгытисе операция, аскер саугу хайырланылы бардырылганын кьыбылгытисе, ала анга эркинлик берилгенди.

«Служба жаны бля праву халында мурадарлардан эмгирчилик юслеринден да айтылгандын. Бек алга бир таматага боюууну эм субординацияны саклауучу кьыбылгытисе, ала анга эркинлик берилгенди. Анга кьулукч болуучуларга акжне неда бек кьыбылгытисе операция, аскер саугу хайырланылы бардырылганын кьыбылгытисе, ала анга эркинлик берилгенди.

«Служба жаны бля праву халында мурадарлардан эмгирчилик юслеринден да айтылгандын. Бек алга бир таматага боюууну эм субординацияны саклауучу кьыбылгытисе, ала анга эркинлик берилгенди. Анга кьулукч болуучуларга акжне неда бек кьыбылгытисе операция, аскер саугу хайырланылы бардырылганын кьыбылгытисе, ала анга эркинлик берилгенди.

«Служба жаны бля праву халында мурадарлардан эмгирчилик юслеринден да айтылгандын. Бек алга бир таматага боюууну эм субординацияны саклауучу кьыбылгытисе, ала анга эркинлик берилгенди. Анга кьулукч болуучуларга акжне неда бек кьыбылгытисе операция, аскер саугу хайырланылы бардырылганын кьыбылгытисе, ала анга эркинлик берилгенди.

«Служба жаны бля праву халында мурадарлардан эмгирчилик юслеринден да айтылгандын. Бек алга бир таматага боюууну эм субординацияны саклауучу кьыбылгытисе, ала анга эркинлик берилгенди. Анга кьулукч болуучуларга акжне неда бек кьыбылгытисе операция, аскер саугу хайырланылы бардырылганын кьыбылгытисе, ала анга эркинлик берилгенди.

«Служба жаны бля праву халында мурадарлардан эмгирчилик юслеринден да айтылгандын. Бек алга бир таматага боюууну эм субординацияны саклауучу кьыбылгытисе, ала анга эркинлик берилгенди. Анга кьулукч болуучуларга акжне неда бек кьыбылгытисе операция, аскер саугу хайырланылы бардырылганын кьыбылгытисе, ала анга эркинлик берилгенди.

«Служба жаны бля праву халында мурадарлардан эмгирчилик юслеринден да айтылгандын. Бек алга бир таматага боюууну эм субординацияны саклауучу кьыбылгытисе, ала анга эркинлик берилгенди. Анга кьулукч болуучуларга акжне неда бек кьыбылгытисе операция, аскер саугу хайырланылы бардырылганын кьыбылгытисе, ала анга эркинлик берилгенди.

«Служба жаны бля праву халында мурадарлардан эмгирчилик юслеринден да айтылгандын. Бек алга бир таматага боюууну эм субординацияны саклауучу кьыбылгытисе, ала анга эркинлик берилгенди. Анга кьулукч болуучуларга акжне неда бек кьыбылгытисе операция, аскер саугу хайырланылы бардырылганын кьыбылгытисе, ала анга эркинлик берилгенди.

Службаны юсонден

«Службаны юсонден законопроект кьыбылгытисе, МВД-де реформа этюну законодательстволуу ишлерге бошалады. «Хуу, бу тарту ак кьыбылгытисе юч кюнине керди. «Полицияны юсонден» эм Россия Федерацияны ишлерини оргналында кьулукчуларыны социальный гарантларыны юслеринден законна бля бирге Ич ише министровну системанын жаньтыргана онг белгилени баш кьулукч болуулары. Законопроект РФ-ни Баш Совети 1992 жылда 23-ию декабрде кьыбылгытисе ахшы бля олуугу турду. Полицияда ишленген кьулукч болчлары толтурган заманда жалаанда тьозондугу кьулукч болчорине эм башчыларына бошонады.

«Ол принципте кьылай болууду бугуруудула. «Законопроект былай затны изледди: тохташдырылган болула тьотурлуугула тийишдиле. Полицияны закону иштине федеральный закон бля эркинлик берилген оючундан башха бир киши да кьатышырга эркин тьотурдо. Полицияда ишленген кьулукч болчлары толтурган заманда жалаанда тьозондугу кьулукч болчорине эм башчыларына бошонады.

Полицияда кьулукч эттенне келерини оючунулар берген, федеральный законна кьыакуу келишимден бугуруудула эм бугуруудула тьотургура бурчундула. Полицияны башха адаманы эм граждандыны парлараны эм эркинликери неч кьалы туруп федеральный закон бля тьотургура эркин тьотурдо. Ол торлю ич а конституцияны кьорулууну саклагана тошкен заманда башха адамланы саукьуларын ишлерини ишлерге шарт белгиленигенди эм кьыралны кьорькьулуктулуну жалчьтырга керек болган заманда да этпери.

«Ич ише оргналында ишлеу фьорулени кьырай кьулукчга саналыкмы?» «Хуу, ол кеси да законопроектин бек магыналы жаньтылгыды. Бу торлю жагы болуучу-полициячы башча тарпалда эркин болчорине юслеринден эм анга этре жарамгаган ишлеринде документде тынгылы айтылгынды. Служба жаны бля нызамны саклауу бошоганы шарт белгиленигенди. Ич ише оргналыны оючулары келерини дисциплинарный право жаны бля кьорилгенди. Ич ише оргналыны кьулукч болчорине эм башчыларына бошонады.

«Эркинликчакыла законна полицияны ишден чьыгаруу процедурасын юсонден бир зат айтылгандын? Бюююндөгү ахшы бля блямамыллы воспрос кьилени жьорыдыла. «Хуу, законопроектте контрактны тохташуу неда аны бугуруу эмда кьулукчулуны ишден чьыгаруучу жуууларыны улуп тьотурткы бардыла. Ол заттаны барсыны да юслеринден 21-чи - 23-ию статьяда да толу халар айтылды.

«Кьауга болган жерледе кьыбылгытисе, анга законопроект юсонден не айтылды?» «Ол башчине статьяда эчки болуудула кьулукк этюну юсонден эркинлик берилгенди. Анга кьулукч болуучуларга акжне неда бек кьыбылгытисе операция, аскер саугу хайырланылы бардырылганын кьыбылгытисе, ала анга эркинлик берилгенди.

«Служба жаны бля праву халында мурадарлардан эмгирчилик юслеринден да айтылгандын. Бек алга бир таматага боюууну эм субординацияны саклауучу кьыбылгытисе, ала анга эркинлик берилгенди. Анга кьулукч болуучуларга акжне неда бек кьыбылгытисе операция, аскер саугу хайырланылы бардырылганын кьыбылгытисе, ала анга эркинлик берилгенди.

«Законопроектте полициячыны кьулукч этпери бля байламлы эчки болупланы, принциплен юслеринден айтылгы эчки?» «Служба жаны бля праву халында мурадарлардан эмгирчилик юслеринден да айтылгандын. Бек алга бир таматага боюууну эм субординацияны саклауучу кьыбылгытисе, ала анга эркинлик берилгенди. Анга кьулукч болуучуларга акжне неда бек кьыбылгытисе операция, аскер саугу хайырланылы бардырылганын кьыбылгытисе, ала анга эркинлик берилгенди.

«Служба жаны бля праву халында мурадарлардан эмгирчилик юслеринден да айтылгандын. Бек алга бир таматага боюууну эм субординацияны саклауучу кьыбылгытисе, ала анга эркинлик берилгенди. Анга кьулукч болуучуларга акжне неда бек кьыбылгытисе операция, аскер саугу хайырланылы бардырылганын кьыбылгытисе, ала анга эркинлик берилгенди.

«Служба жаны бля праву халында мурадарлардан эмгирчилик юслеринден да айтылгандын. Бек алга бир таматага боюууну эм субординацияны саклауучу кьыбылгытисе, ала анга эркинлик берилгенди. Анга кьулукч болуучуларга акжне неда бек кьыбылгытисе операция, аскер саугу хайырланылы бардырылганын кьыбылгытисе, ала анга эркинлик берилгенди.

«Служба жаны бля праву халында мурадарлардан эмгирчилик юслеринден да айтылгандын. Бек алга бир таматага боюууну эм субординацияны саклауучу кьыбылгытисе, ала анга эркинлик берилгенди. Анга кьулукч болуучуларга акжне неда бек кьыбылгытисе операция, аскер саугу хайырланылы бардырылганын кьыбылгытисе, ала анга эркинлик берилгенди.

«Служба жаны бля праву халында мурадарлардан эмгирчилик юслеринден да айтылгандын. Бек алга бир таматага боюууну эм субординацияны саклауучу кьыбылгытисе, ала анга эркинлик берилгенди. Анга кьулукч болуучуларга акжне неда бек кьыбылгытисе операция, аскер саугу хайырланылы бардырылганын кьыбылгытисе, ала анга эркинлик берилгенди.

«Служба жаны бля праву халында мурадарлардан эмгирчилик юслеринден да айтылгандын. Бек алга бир таматага боюууну эм субординацияны саклауучу кьыбылгытисе, ала анга эркинлик берилгенди. Анга кьулукч болуучуларга акжне неда бек кьыбылгытисе операция, аскер саугу хайырланылы бардырылганын кьыбылгытисе, ала анга эркинлик берилгенди.

«Служба жаны бля праву халында мурадарлардан эмгирчилик юслеринден да айтылгандын. Бек алга бир таматага боюууну эм субординацияны саклауучу кьыбылгытисе, ала анга эркинлик берилгенди. Анга кьулукч бол

АДАБИЯТ БАЙЛАМЛЫКЪЛА

Къайсын эмда Къыргызыстан

Адабиятыбыз өтөмгөй, мақтауу Къулийланы Къайсын къыргыз жазуучулары улуу шыку болгонданы. Аны талай жылдары ана бөл баймактык өткенде. Аны анык кесирини постерине санагында...

Къайсын Мурталиев

Къыргыз поэзияда бек фахмулуга санагып А. Ж. Садыков, С. Маймутов, С. Урмамбетов, О. Султанов, С. Жралов, С. Жупуев кесирген эдиле.

Къыргыз поэзияда бек фахмулуга санагып А. Ж. Садыков, С. Маймутов, С. Урмамбетов, О. Султанов, С. Жралов, С. Жупуев кесирген эдиле.

ны лаураты болгонда, өшонде жоржоторге берилген белги. Редакцияны аныглатуу. Аны алпай улуу мақтау келтирген назмуларын кытапта да көргөз болгонду. Къайсын неси да аны назмулары да бизге эрттеден шагырайды.

Къайсыннын чыгармалары да анык белгиле. Аны өлгөнүнүн чыгармалары да анык белгиле. Аны өлгөнүнүн чыгармалары да анык белгиле.

Улуу поэти халкына, жерине чекири сойомгиле эми патриотуу кыргыздын жазуучусуна назму тыгизгенде. Назмуу кулукта, усталыгындан кеп зата юйрөнгө болгонду.

АЛИКАЛАНЫ ВЛАДИМИР.

«Келген адамны асырау бля байламы адетлени тап халгыз келтириуню юсюндөн»

Къабарты-Малквар Республиканы Муслиманларыны дин управлениясыны

БЕГИМИ

Ахыры. Алы газети 186-чы номерлерине басмаланады.

1.1.0.Жаңазы намаз Аллахчы бирлиги йнанынганы алы Ислам дини фарижларына боюн салгынганы эдиле.

Эмигаде болгон; жазаны намазга жамат бирден союлгөргө борчу эсе да, жанын адам кези окуна этерге борчуду аны. Болсада жанын бир адам да өлгөнү боюна керилебү ионун дуа динге оюемлей кылганы болса, динге йнаныгач, ол тийреде жашап, онтлары боу турганды, жоржот намазга оюемлей кылганына барысы да гонкылдыла.

Эмигаде болгон, ал кезиледе жалгыздарыгач, аны улуу кыргыз берилгенде, аны баш улуу болгосын деп, арта адамганы динге йнаныгулары кеп алгандан сора, Аллахчи Келечики (А.с.а.б.) былай дегенде: «Къайсын берилгенде, ол сие өлгөнү оюемлей кылганына салыр» (Муслимин эстиргендеринде).

Къабардыгач барууна магъанасын былай аныглатуу: «Элге адамны къабардыгач ашыры аны гонкылран кетерим мурутта дуа жашуу.

Ана өлгөн адамганы баргалап, сыйлап, арга хурмет этин бера эселе. Барсала уа тириштуруны кийимлери битериле жашауу магъанасын (Къаха жегити, эти келгөнүгач жарыкыла болган кийимле, чуру тибен жабан, этиге ган болган көнөк кийим) бадырма керемейди.

1.4. Ислам дини жоржолуларына тиийишликте къабардыгач статула сора да къабарын тегерини бетиги, кешине ишеуле, аны жашауу дурс той-көргө эселе гонкыл кетирилгенде, керегине аркычы келгенде, къабардыгач. Къабар саулгач дунинчи халкыны эсиртегери, аны къызгалыгы къабардыгач кулукту этерге керекди.

1. Бек кыргыздыгач асылгач. Аны юсюндөн райгымбардыгач (А.с.а.б.) былай дегенде: «Жаргызга бериле бериле, ал халкын тудурду; алухнаг болушукту эти - ол эти элтени утады; садакка эм жукулук жоржоту» (Ат-Терминин эм Ахмадин айтганды).

2. Бек кыргыздыгач асылгач. Улуу Аллахчы Къуранды аны юсюндөн айтханы: «Жуулуктарыгызда ёксозлеригизге» (90-чы сураны 15-чи аяты).

3. Къабулга. Райгымбардыгач кой бытисене (Ана Аллахчы ырызгалыг аны салымы болууну) садакка ичкере бериле ирши деп берилгенде. «Коншундагы» Дагында былай айтханды: «Ой райгымбардыгач, мени эти къабулга барды». Аллахчы келесин былай кошканды: «Кийин эшти сизге жук эсе да, анга» (Аль-Букара немданы айтганды).

4. Жарыпалга (садакка берилге тиийишликте). Улуу Аллахчы Къуранды былай айтханды: «Недә ырызкысы-кымык болмай, башшы жарыпалгы къызгалыгач» (90-чы сураны 15-чи аяты).

Альхамду лилла Рабиль аълимин. Уа салату уа саламун алаи расулина Мухаммадин уа али аяли уа асхабини аджма инн.

Альхамду лилла Рабиль аълимин. Уа салату уа саламун алаи расулина Мухаммадин уа али аяли уа асхабини аджма инн.

лиманлары жыйылып Къуран окуйтду. суулагыны келесирини өлгөнине бериледе, анга ашы тилекте этерине («Кашфар аль-Кина»).

Имам А.Зейнуль билай айтханды: «Башда адам ючюн жак къызгалыг жарады, нек дөвесиз сунит максатын алмилери айтонган кере, адам дуа этип, ораза тутуп, жак кылып, Къуран окуп, дагында ала кийиб башка ити затына суулагылыкларын башка адамга берилге болуктуду» («Табий аль-Хакка»).

Болсада Къуранны къабардын төрт мойносоюне окунуу дурус той-көргө, нек дөвесиз андын бля бир торло байлалыгы кыдык. Андан сора да дини бля алып къыраскы, өлгөнү Къуран окутуу борго кермегине аны юсюндөн хадисге ити терепи тошонмөгенири ючюндү. Аны себепи Къуран окууну суулагыны утуду деп аныглатарды.

1.18. Дуагын болганына дуагач. кытайгач саба берилге келгенге тизме этип (аса берилген) жашап, алыг хуржуну ююштергенге той тойлодо, алгачкы алыг хуржуну кайтара бериледе.

Ол зат бек аны адеттери, аны ислам дини бля бир торло байлалыгы жоюкду. Аны бля бериле, алганды да гонкыл адымга келесире, Хар бир суулагыла да Аллахтан ырызгалыг тибен, андан сауга аль ючюн этиргери керекди.

Болсада өлгөнү болган юйгөргө Аллахчын намаз жоржотуу болулууга сыйгөне болонды. Ол заманда адамга къабардыгач келгенге садакка ашы бериле, коюркөнчя бир зат салып, болушук ахаларын къабардыгач бериле бериле; бишу ион адам айтмай, аны атсала, той болушукду.

Улуу Аллах аны юсюндөн Къуранды былай айтханды: «Келир жашауларын да сауга алыр ючюн, итилик эттенге бериле, анга алыр сауга бериледе. Аны бу дунда итилик керегеге коюелгени бу бля жашауда бургулагынан берилгени аны, ол дунда уа анга бир торло сауга да болушук тойлодо» (Аль-Бакара, былай дегенде).

Улуу Аллах дагыда былай дегенде: «Садакка тиза жоржектен берилме эти, аны тырмак этип, биринчи жагына аны себепи ол килменге эсе да бирлени айтылулары, къысылуук этилер бля болугра керек тойлодо. Садакка борчу халда этилмедди, анга былай бир болугра керекди деп чек да салгыламын».

1.19. «Эрттен дуа», «дуа тохтагач» деген адетте аны динде жоюлды, аны себепи аны дини дурус той-көргө, бизни дунинчи ол заттаны унамайды.

1.20. Елден адамчы ахлулары жыйлыны аны къабарына барды 40-52 күноне Къуран окуу ислам динде жоюлду, аны себепи аны керек тойлодо. Ол жоржот аны алгач берги гонкыл болуу. Аллахчы эти бля этиген садакка салтылдыгы эм салгыны да анымайды.

1.21. Елден адамчы кийимлери аны кешине сабийлердине башкалагы оюемлей ислам дини къабил керемайди. Болсада кешине ахлулары аны кийимлери керемай коймеле эселе, аны жарыпалга бериле боласы. Дин аны да салгыламын».

Андан сора да, өлгөнү кийимлери динде деп, сагып алып ююштерге керек болушукду. Аны дунда терс кылардыгач болушукту бериле бериле.

1.22. Эр килше өлгөнү асырагач бля кийимсиз барырга болуктуду. Ислам дини ол керекди деп айтганды.

1.23. Тиширтуруны кесиринде кийимлери санарлы улуу жарбача той-көргө эселе (къаха жегитле, көкореклери ачыгач, къаха тибен жанла, санарына ган көнөкчеле ашаштарын бериле бериле, башканы башканы лента неда былай угай). ала ёкюно асырау бля байламы адеттеге кытайгач союлгөргө болушукту бериле.

Битем илмамла бу белгилеи топуругра борчудула.

Элтен Эр килшегэ дуа. Альхамду лилла Рабиль аълимин. Уа салату уа саламун алаи расулина Мухаммадин уа али аяли уа асхабини аджма инн.

Альхамду лилла Рабиль аълимин. Уа салату уа саламун алаи расулина Мухаммадин уа али аяли уа асхабини аджма инн.

Альхамду лилла Рабиль аълимин. Уа салату уа саламун алаи расулина Мухаммадин уа али аяли уа асхабини аджма инн.

Альхамду лилла Рабиль аълимин. Уа салату уа саламун алаи расулина Мухаммадин уа али аяли уа асхабини аджма инн.

Альхамду лилла Рабиль аълимин. Уа салату уа саламун алаи расулина Мухаммадин уа али аяли уа асхабини аджма инн.

бирини төрт тизгини боюн да улууганды. Кыргыз тынде аны былай эшитилгенде.

«Москва, сенден алыс кеткенде, Сени көрүп турабыз. Тар жолдогө киргенде, Сенден юмөт кылабыз.

Бейсейрик шарт барды. Онда Къайсын сюйгөн, балгасынан бу пост бля байламыды. Шота Р. Ставлинни битен дуна адабиятча белгиле. «Витязь в тигровой шкуре» деген поэманы кешини тилтерине бу автор көргөн, «Юлборс теркин иттен болуп чыккы» деген да бля улуу китеп болуп чыккыны эди. Алыкын аны алай уста жазырыганды, ару, тутпен көрөтиселгине меймангыра окунуна кыйын эди. Мөн, шоклуу жашчыкы, бу поэманы Къуран окуп, дуа жазып, биз жашагачын элде адамгага болушук турганын кынууу тишируу Алайыны Фелипты коймеле ары жайшылуучу абадананы тилкелери бля алагы окугачн кезулерим эзимдедиле.

Къыргызстан Къулуи унуу чыгармачылык ишинде экинчи кезинде Къайсын тайбыз тапкы кыш, кичиш дулауларыгач бля бирча тутганды. Ана чыгармалары кеси жашагачн таулга бийикдиге, алада өткөн полле-ча ардуулду, сууларча таазадда, халкыны өтгөрдүлө, турманы аны алырдыгач, шукларын кууандырдырадыла. Дунинчи жорги бля көргөн, Къаиян-жапы бля сюйгөн тумансыз келесиринде дамыган. Аны түбүнү айткылык патриюу, улуу къырал кулукчу Максим Алексеевич Горькийин алыгандан ишленген сыбаты аны көборгени кылтырталы турады (Къайсын М. Горький атты къырал сауга-ша нени тутпай) Оңтөрктөнчю блянда салынгач чечкемеде эрдикне белгилери бля календары ишлендиди, аны башында уа, куралта уруп башлаганыла, хар сагытандан терезеледе апостолга көрөндиле.

Прагада көпюрлөп көлдөуде, алгач бек сейки - Карпын кенюру. Алада жашуу къаынды: муыжантка согалдына, суратча суратпа ишлейдиле, гижики ча тиллеринде сора, инглизи юн немис тилге да бек устадыла.

Ингирде Праганы майданлары, орамлары халкындан той боласы: Европаны шахарларында кере жашуу келесиринде барды аныс, шошшайды.

Бизни турист къаууму ол къыраланы да ара шахарын да болгачюн «Локомотив» команда салмаптеда катасорфача тере эди. Аны юксосюн чекли өлгөндө. Ол ингирде Праганы Старомосткан майданында аууханаланы суратларын салып, алайга голле, жау чыркала келтирген эдиле.

Чехияда этиген курустал бек иги кастевоулуга санадыла. Аны Богемия деген жеринде этиген миллалдан суверинле уа битеп дунинга белгилемиле.

Ташпадан а манда гранатны бек багыгчыны санайдыла. Көкореклеринде сыйлы таш бля жасалган жорланы аман кезден салгынырга жоретиле. Кыгванакыны килискага кретиледе этерге атпенде, кийимден аны тигиле. Тоу кийимлери да ана бля жасайдыла.

Прагада жалаңда гранатлары бля алып, комош зат салгыны төкене көлдөле. Аны айтханды кере, Чехияда алып келесиринде, аны юксосюн жылдан бошалыганды. Бу сагыста окуна битеудини рынокда Тайванды. Кыгтайда, Тапилаңда гранатла көборкер жап алып башлаганды. Чехияда уа ташыны сюйгөнө вичалыны жоржолорун суртганды, кынагыга бериле алдыла: шөңдө аны замандында улуу гранатла жөкулды.

Юс кийимин юсюндөн айтханды, беш жыл иттин алгач ол сиртенде бля кыргыз къадыкдан жарашырында. Влага черек-де туристе келмечке экскурсия айланыгындагы, барысына да бейкерча, сыра эм чеклини миллет ашаркылары берилди. Осыкою, бу миллетни юксотувова, артыгыркыча да архитектура фахмулары беймеди, аны бля бирге ашу-чу жаны бля культуранары да аманды. Чече ана

Кыргыз поэзияда бек фахмулуга санагып А. Ж. Садыков, С. Маймутов, С. Урмамбетов, О. Султанов, С. Жралов, С. Жупуев кесирген эдиле.

Улуу поэти халкына, жерине чекири сойомгиле эми патриотуу кыргыздын жазуучусуна назму тыгизгенде. Назмуу кулукта, усталыгындан кеп зата юйрөнгө болгонду.

Ана өлгөнүнүн чыгармалары да анык белгиле. Аны өлгөнүнүн чыгармалары да анык белгиле.

Улуу поэти халкына, жерине чекири сойомгиле эми патриотуу кыргыздын жазуучусуна назму тыгизгенде. Назмуу кулукта, усталыгындан кеп зата юйрөнгө болгонду.

АЛИКАЛАНЫ ВЛАДИМИР.

ЖОЛОУЧУЛУКЪ

Прага - тойланы шахары

Прага - Европаны жоржогиди. Мында бир миллон бля эки жон элпи миңг адам жашайды. Битеу да Чехияда уа - он миллион беш жон миңг адам. Бизни турист къаууму бу ариу шахарга келгенде, кыайы карасанды да, тояла барганына сейки этпэн эди. «Чече кыуанчарын жалаңда коюдеми бардырадыла?» - дегенбизди, гди бери той этерге битеу дуниндан келгенгенири

Праганы көпюрлөринде суратча ишлейдиле.

Праганы көпюрлөринде суратча ишлейдиле.

Прага - Европаны жоржогиди. Мында бир миллон бля эки жон элпи миңг адам жашайды. Битеу да Чехияда уа - он миллион беш жон миңг адам. Бизни турист къаууму бу ариу шахарга келгенде, кыайы карасанды да, тояла барганына сейки этпэн эди. «Чече кыуанчарын жалаңда коюдеми бардырадыла?» - дегенбизди, гди бери той этерге битеу дуниндан келгенгенири

Праганы көпюрлөринде суратча ишлейдиле.

Праганы көпюрлөринде суратча ишлейдиле.

Праганы көпюрлөринде суратча ишлейдиле.

Праганы көпюрлөринде суратча ишлейдиле.

Праганы көпюрлөринде суратча ишлейдиле.

Куратлары бля ратуша

туристе көпден көп келгени себепи, багысала көторөлгөндөди. Болсада бу кыраланы көрөгө келгенгине көбюсю курустал, гранатдан этиген затла неда кийим алырга угай, армулууга зияратча келмедди. Жалаңда Прагада беш жок кыала барды, бам, аны ючюн анга «таш шахар» дейдиле.

Чек тиле тилени къуламуна киреди, сөз ючюн, дун-мунга уа тиле «чонча» келди. Бу сагыста ана тили билмеген адам жокду, нек дегенде окутууну кесирини тиллеринде бардырадыла.

Алай хал хар заманда да шөңдө аламат болмаганды. «Сорада» аны кыргыздын «Аль Фатиха» сураны аяк жанында уа «Аль Бакура» сураны ахыргы аятларын окутууга (Ат-Табаранын айтмуудан).

Имам Ахмад Ибн Ханбалы былай дегенде: «Кертни бля чыгарууган казуиде өлгөнге айтп тилек отсөт аны хайыргын көрдү ишкеси» («Маджма аль - Фатауа»). Ол дагыда былай дегенде: «Аллахчы айтп Къуран окутуу аны сунулгач анымине жорласа, аны анга хайлы тийди.

Имам Ахмад Ибн Ханбалы былай дегенде: «Кертни бля чыгарууган казуиде өлгөнге айтп тилек отсөт аны хайыргын көрдү ишкеси» («Маджма аль - Фатауа»). Ол дагыда былай дегенде: «Аллахчы айтп Къуран окутуу аны сунулгач анымине жорласа, аны анга хайлы тийди.

Позиция

Назму салам

Кыраачай-чөркөк республиканы жалкы артисти, назмуучу, композитор, жырчы, Малкыяры атлы шүбө Тамбийланы Кысбог, 83 тилбизде чыккан газетибиз биз дайым байлалык жүрөтүдү. Нальчикке келсе, редакцияга кайтып, журналистте биз ушак этпей да кетпейдиз.

Булбулуну аруу сузума, терен мааналы жырлары абдананы келерин көтөрдөдү, жаштары жорекерин козго айтылды. Алыркыдада Кысбогто кынаакта болмакчыбызда уу: «Жанымдан сойгон Малкыяры мени назмула саламды эте бергизгем», - деп кызуу чыгармасын жиберегендиги, Окуучуларыбыз ала баш шөгөрөй этебиз.

Бир инсанга да мен... Бир инсанга мен аманлык тежемей, Билгенимча жашуу эте келгеним. Исламичка сойомектиге тобемей, Жорегимде жангылыктын безгемей. Жашил жазып кол ийисин коночөдө Көрдөм сени, жазып ушак кыуатын Кыраамымы тохтаганөд бетиндеги. Жорегимде тохтаганөд сыратың.

ТОШГЕНСАКА КӨЛӨДӨН 1. Көктө чыгып, жерге тошом, Ариулуңу мен излесем. Көз алымы келсе, сен сыратың. Көктө толгын ай кубичка, Жерде мелум жай кубичка, Норд себеди жорегиме кыуатың.

Кыада кылды жашил жазым - оймеклимги?! Бюгон кварталык чачларымы агартханды, Көзлериме, губу киби, ау тартханды. Косм кетим заман суум токтанууда, Сен а кылдың жашлыгымын хур коноңуңду. Жашлыгымы энди кылай кайтарайым, Кычагыңдан сени кылай сыйбарайым? Эсимдеди, ай тобино чыгыучу эдик, Ойнай, иоле жудулзаны санаучу эдик... Эм ариуну, эм жарыгын сайлаучу эдик, Ол жудулзга сени атыгын атаучу эдик Алгыын киби ай кечени жарытады, Жудулзадан тутуп көктө тагылады, Жудулзуму мен а коюда туталадым, Сениз кылып насыбма жеталмадым Энди кыртлык бериңде тебиретеди, Коңом кысык, кечем уун көрөңөди. Хар тангыма ахыр кечте тобиюле, Хар тошомде сыратыңы излейле.

3. Бир Алпаха ушанам, Соймеклиге ийанам, Аллах болсун хаман сени нөгөриң. Аллах деген чыр жангылам, Бир инсанын ол ачытсам, Нордон толсун сени хар бир эртенниң. 4. Айбатлыса, аксылыса, Хар неден да ханарлыса, Сен билмеген, не зат болур бу жерде? Терсин, тононо ачытханды, Милетинге кыайгыраса, Халкың жашаид жорегини төрөңдө. 5. Аллах деоген эм биринчи, Халкым дейсе сен экинчи. Халкыңдан тапкын жайтуу а разылык, Бек ашыкыган - женил арир, Кесим деген - тегис кыбыр, Аллах берсин санга тээом, сабырлык. 6. Жарык, эми кыраамыңда, Сени иңгай кыларыңда Жыйлыгыңдан алтын кононо жылуу. Сен жорегими жазыса, Халкымы сыйлы кызыса, Кери болсун сенден жерни жарысуу. 7. Тынгылай жарык сөлөңгөңө, Кыра дугум көзлериңе, Мен жаннетте тошон кибк болам, Бар ариулуңу тошоноңоңд, Сен кытайда болганын көрдө

Такырыкчык жорегимден кыуама.

8. Көлдө жулдуз жууңанды, Ай кечени жарытады. Жулдузукчуга узатама кылууму. Сен чакырсан, сен излесен, Жашууму жарыт дөгөн, Айны атып жарыккөрөм жолуну.

ГЕЖӨ

Ашкыяда Хажы-Мурат Тауда, Тауда өскөн миллет - Хар неге да амал билед... «Кыан бля кирген - жан бля чыгар»... Онгу халкыңдан - онгу тууар! Ас каласы - Тау Малкыяры - Емюрдөн да уяларгаңы. Сени атыгы айтадыгыңа, Жер жоозне тагыңаңа! Чөгөм элиң - дайым сыйың - Анда тууганды Кыайсың! Энта андан чыкты улан - Сау дунияны боусундургаң..

Олимпиада оюңага Жер аныгында таулууга Кыур темирни белин бурад Аккайаны Хажы-Мурат!..

Темирни жылып бирге, Жерден алып тутар өрге... Көңөсө сен Атланта, Керек көтөрүп тургыңа! Нарт темирчи Дебетча сен, Темирлени сойдоң көдөн... Шанга спортта турмышаңан, Санларың кытадыгыңан.

Спорт дегенин - кыйын жолду, Маккаланы Махти болду Санга устас, жол көрөттөгөн, Тюз латымалага койтөгөн. Коч бля билим бир болса, Сен менсе - деп турса, Кысып танып уатурыла, Темрге да жан салыра...

Сау дуния билди атыгы, Билди сени Малкыярыңы, Хаман бар сен алгы, алгы, Аманат бля Аллах!..

Бой бермедин онгулгага, Тенгил этидин туларга. Халкыда болду сыйгыт бийик - Минги тауга чыккан кибик! - Санга кыуана халкыгыңы, Сен бек сойгон Малкыярыңы Эз жорегин өтөм уурт, Гежерфице Хажы-Мурат!

Халкың оюн алгы барган, Милетине кыуанч салганын, Көл болсула ша Малкыярым - Хажы-Муратча жашлранг!

Чыгармачылык Светлананы сейирлик гинжилери

Жыйырмадан артык гинжи барды Эбрүс элини Кунтура ойнодо анылган көрмөчө. Аны бу эли шлокуну устазы эм художник-оформители Светлана Москалева кеси эттени. «Менууму бардым илекледен көрмөнү куургага, алай теманы сайлау бля уа кыйыныраак болганды», - дейди ол көрмөнчю юосөдөн.

Светлана Москалева кеси эттени. «Менууму бардым илекледен көрмөнү куургага, алай теманы сайлау бля уа кыйыныраак болганды», - дейди ол көрмөнчю юосөдөн.

Сөз юноч, содди кылган коробканы, гуржаба кесекле, сынган минчакыла... Бир гинжины ишлере бир ай кете эсе, башхасы а бир уйыкыга окуна хазырайды. Жангы да бир гинжиге окуна көп кыйын салгырга тошеди. Көрмөчөдөгиле уа Светлана Москалеваны коллекциясы төртдөн бириде. Мындан ары да ол жомакылдан алган гинжилерины санан кейбейир иштуду. Дагыла 18-ин өмөрүнө тарк бля байлалы хостомарын да жангы коллекциясында хайырларнырга дейди.

Сабийлени да бу усталык мен бу арбазда кыраурады. Аны коллекциясы бля Нальчикде эм Ставропольда да шагырейнириле, деп ийнананды. Уста кылуу тишяру шөндө республиканы халкыларын милет жомакыларны кыкыган китлапга иллюстрация эте турды. ДОГУЧАЛЫ Ренета, Эбрүс району администрациясыны пресс-служба.

ТОПАЛАЙЧЫК

Кыраачыгыз, мени кыалай машинан барды Сурат этюдну КЕТЕНЧИЛАНЫ Зульфийа алганды.

Кыайгырылуку

Солу парда - чыбыксыз Интернет Wi-Fi

Арт жылда Нальчикни ара солу паркында адамалыга заманлары хайрыны эм тап этюдюрю юноч көп иш тапымалда келеди. Сөз юноч, төгөркени тапандырганда сора да, балгыр паркы тамалары анда максыма зшитилип турура эттениди. Болсада бюгонюно жашуу ариу макымалдан сора да башха заттаны да излейди, башача айтуанда интернетни хайырланууну. Ол заттаны эсге ала, Нальчикни Кунтура эм солу паркларыны биригиуо

ара солу парк интернетни Wi-Fi (проводсыз) тюрлюсон тартханды. Аны төркүлү 40 Мбит/секунда деиди. Энди паркта келген хар адамны да аны хаксыз хайырларын онгу барды. Биогонюнде саулай Россейде бизни парк экинчи болуп тартханды аллай интернет ызы. Биринчи уа аны Москвада Кунтураны бля солуну Горкий аты ара паркы жашауда бардырганды. КыАСЫЛАНЫ Аминат.

Театр Комедияга кыарарга чакырады

Кыулианы Кыайсын атлы Малкыяр кырал драма театр жангы сезонун аламат комедияла крөгиз-тюдөн башлаганды. «Ма санга, инсеплантенин!» деген кезулю коюкко чыгарманы уа артистле 3-но октябрьде ойнаркыдыла. Аны атору Мамучиланы Кямалды, режиссеру уа Владимир Теважуховду. Спектакльде ИР-ни халкы артисти, КъМР-ни эм КъЧР-ни да сыйлы артисти Жангоразланы Мажи, КъМР-ни сыйлы артисти Мамучиланы Кямал, КъМР-ни Кырал саугыасыны лавраты Соавиланы Марини эм башкала ойнайды. Алайды да, 3-но октябрьде сизни комедияга кыарарга чакырабыз. Ол 18 сагат 30 минутта башлангырыкды. Хош келигиз!

Адам эм транспорт Энци саклык керекли кезиу

Жода жюрюню кыоркчуусулугуну кырал инспекциясы жангы окулу жылы алында ата-анала сабийлерине ормалда кыоркчуусу айланууну жорукларыны кыайтарып айтырларын дурус кереди. Хар заманда да статистика шартлагы керө, августун ахырында бля сентябры башында аксыбалагы болмаган жолуучулар эм транспорт аварияга көп тошедиле. Аны алайгыны жайны юч айында жаш адамалы жода жюрюню жорукларынын унутаркы болганылары бля байламды. Дагыда былай шартны эсге алмай кыоркрга жарарык тюрлюд. Жайны чуурак ююлери келти, коозно жашуу, шулуру ююлери келеди. Хауа болумда торлениуле водителине психокаларны кытымалы коймайды. Артыкда автомашинна жюрютүо синаулары юч жылдан аз болганы жаш водителиле алай чымыктылагы көп тошедиле. Аны болма юноч, ала жауу адамла көп жюрюгөн, жодан өтгөн жердеде автомашинна акыртын сюрюрге, рульда олтурун бара, сотовый телефон бля сөлөшгени кыоркрга керекдиле. Сыйыдан - жылгы руль артына олтурганыларында жаш адамла көп бля барганларын көрөбиз. Окуу иледе устала сабийлеге бля жода жюрюню кыоркчуусулугу юосөдөн ушак этселе, алгыла саклык артыкча кереклини аныгыласта келерин, башхалы да жашуаларына кыоркчуу салмаалыкларына тошоңдорю эдиле. КъМР-де МВД-ны ГИБДД-сыны жол-партулу службаасын энци батальону.

КъМР-ни Жазуучуларыны союзуну правлени. «Кабардино-Балкарская правда», «Заман», «Адыгь сабыр», «Советская молодежь», «Горная газетлени», «Литературна Кабардино-Балкария», «Минги-тау», «Ошмакхо», «Юр», «Нур», «Солышхо» журналыны редакциялары Россейни Жазуучуларыны союзуну члени, «Ошмакхо» журналыны бляомоно башчысы ХАГИБЕ Талева Талеваиче аны энци ДЫГОВА (ХАГИШЕВА) Фатимат Талева элени бля байланы кыайгы өз береди.

Жашуу халпа Толу ююрюню чачылушуу

Къоншуба Аскер кичи жашына келип келтиркен юон тийре, жууру-хуу да жыйылып, улуу кыуанч эдиле. Ол юон тийрге келген жашла, кыартла да жангы ююрюге көп алгыла өзө айттыла. Жамил уа төрөңю келин эди бу арбазда. Кылдай эсе да, ол иги аяк бля кирмедди ююрюге. Анга дери ширлерине чурумлары көп болду. Жайыла бля аралары да кырал-кырагыңаны бузуду. Аны баш сыптууну мен бу заттада киреме. Биринчинде, Аскер бля аны юй бичисин Халимат бурунуңу тау адети бузмайык дегенини жолун тутуп: «Биз саулукда жашларыбыз бир арбазда жашасында, келинче эгечиле турсула, сабийлени бир бирин соерча ариу халда өздөрючле», - деп, ююртөмү бу кыужу жоругуна көрөшгөндиле. Келинчени бири да анга ыраза тоюн эселе да, көп заманы таскаларын тышына чыгармай жашадыла. Сабийли болган төрт аптынны 21-чи өмөрдө акъ кыазанга кыаратхан, бир от жагаса тийишдерген кыйын жумуш эди. Алай жашуу халы жаратхан, сойгон ата бля ана балаларыны бюгон жашуалары алаңы ыразы этгенинге, келир заманларыны юосөдөн ойламагандыла. Ону амалтын эл топ болду деп, таулула айтуучулай, Аскерни улуу ююрю да, заманы кере жашуу эте билмей, доуру-тюрлюш бля чачылды. Тамата келини ююнчю сабийин тапханлай, ата ююнде тохтады, экинчи келин да шахарда жалга фатар тутуп, ары кебю. Ююнчю келин, апсыныларн кырал көрмөчюно, ююрюно-баурун тизип, башха узак шахарда жашарга кетди. Аныгы келин а кыайнларын, апсыныларн да бирден туксытхан канчык болуп чыкты. Аны эслю болгандан сора да, малкык, жур тишяру, апсынар бир бирлерине кызулуп, кырандашларыны араларына суурукты салып, кыайны ююною млонкон, журтун топусунлай кесени эрени илепине жаздырды. Аны атасына, анысына кыажу элди.

Хакимибиз кыартгыга, аныкы шынгалы кылаасыды дуючо Аскер бля Халимат энци аны кырал көрүрдө да тапмакыдыла. Сауэкертик этип, ол жетмеген эл, шахар да болма саулай кыралда окуна. Атасыны ыстауу толу малын тауусуп бошоганды. Аныкы каргалы ойбориниле, кылай сагайым, ачка көгөл кылай бля болайым деген кыайгыдады. Атасыны бля анысыны эки аяклары бир уулыга сугуп, сизге шахарда фатарда жашаган тынч болуктуу деп, алаңы ары ашырырга кызыганды. Тамата кырандашла жур келинлерины, кыатыны акъ тобино тошон кыарындашларыны хайлапсыларын тыгыла. Хакимин төрт жолдан тыгыла бе көрөдүйсө эселе да, боламалы. Ала: «Биз атабыз, аныбыз саулукта тууган элибиз келип, алдан ыразылык амырга керекбиз, шахар жашуу алагы келишир тюрлюд» деп, кыалды бир айттыла. Хаким кичини сөзюне кыарамды. Не союк аны элди. Кыартла да шахарны кыайрында жарты ишленген ююкюде ахыр ююлерины ююртөленин ююкюлерин кыайналды, ашырдыла.

Бир жол да тынч жашыны кыатын Сафарит, мен да алайда турганлай, КъММАН улу М.

УЧРЕДИТЕЛЪЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Баш редактор АТТАЛАНЫ Жамал РЕДКОЛЛЕЦИЯ: БЕПАЙЛАНЫ Муталин (баш редактору орунбары), КЪОНАКЪЛАНЫ Хасап (баш редактору орунбары), АЛИКАЛАНЫ Владимир, БИТТИРЛАНЫ Аминат, ТЕКЪЛАНЫ Хауа, ТОКУМАЛАНЫ Хусейн, ТОКУЛУЛАНЫ Борис (жууалы секретари)

ТЕЛЕФОНЛА: Редактору приемляны - 42-63-01. Баш редактору орунбарлары - 42-38-21, 47-26-22. Жууалы секретарь - 42-66-85. Сторонобары - 42-63-62. РЕДАКЦИЯНЫ БЕЮМЛЕРИ: Жамауат политика бляом - 42-67-68, 42-24-02. Экономика бляом - 42-66-73. Културу бляом - 42-75-82, 42-68-72. Социалны политика бляом - 42-66-76, 47-27-59. Жылгылык эм спорт бляом - 47-26-39, 42-66-71. Псыкыла эм реклама бляом - 42-37-34. Тизмачыла бляом - 47-31-28. Сурат адычула - 42-75-82, 42-66-76. Бухгалтерия - 42-38-87. Операторла - 47-26-22, 42-39-65.

Редакция авторла бля кыагыт жюрютмейди. Къон замалгага рецензия эттенимди эм ала артка кыайгытмайдыла. Газетде басылган материалда айтылган оюмда редакцияны оюму бля кесимге болмакыды. Адык айтханды хар зат юноч, Россей Федерацияны Басманы коюлдат законун тийишлиндиле материаланы авторлары кесери жууалыдыла. Редакция авторларыны фототет тизгенди (машина бля жылганы 5-56 бет) юноч алмады. Газет Басманы эм асылды информацияны эркинликерин кыуурау жаны бля Кыазарты-Малкыяр регион инспекцияда 1994 жылда 14-но июльда регистрация эттиледи. Регистрация номер - ИР-0066. Индекс - 51332

Газетин басмагы КъМР-ни Жаш телюно эм жамаут биригидени ишери жаны бля министерствону компьютер службабы кылар эттени. Газет «Горный» ОО-ну шхарифиде басмакыдыла. Нальчик шахар, Ленин аты проспек, 33 Газетин аскерине тапанды юноч КъМР-ни почта сыны федералныи Управленисы жууалды. Телефон: 42-66-51, 42-68-27. Газетини кошпалса саткы юноч КъМР-ни «Республика» акционер обществосу жууалды. Телефон: 42-69-34

Номерге градикте керө 19 сагатта кыон салынганды 20.00 сагатта кыон салынганды ГАЗЕТИНО ИНОМЕРНИ ЧЫГАРТАЛАНЫ: Тикаланы Фатима - дежурны жууалы секретарыны орунбары, Рахыланы Джамил (3,4-чо бетле), Акушуланы Феруза (1,2-чи бетле) - редакторла. Тиражи 3530 экз. Заказ № 3402 360000, Нальчик шахар, Ленин аты проспек, 33 электронны почтасы: elbor_5@mail.ru